

Sygn. akt IV CSK 724/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz (przewodniczący)

SSN Dariusz Dończyk (sprawozdawca)

SSA Elżbieta Fijałkowska

w sprawie z powództwa B. J. i E. J.
przeciwko PGE Dystrybucja Spółce Akcyjnej z siedzibą w L.
przy udziale Rzecznika Praw Obywatelskich
o nakazanie, zakazanie naruszeń i zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 września 2014 r.,
skargi kasacyjnej Rzecznika Praw Obywatelskich
od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 28 lutego 2013 r.,

**uchyła zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i
rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 września 2012 r. Sąd Okręgowy w S. oddalił powództwo E. J. i B. J. przeciwko pozwanej PGE Dystrybucja S.A. w L. o nakazanie pozwanej przywrócenia stanu zgodnego z prawem i zakazanie dalszych naruszeń prawa własności nieruchomości położonej w S. przy ul. O. 48, oznaczonej jako działka nr 197, objętej księgą wieczystą [...] prowadzoną w Sądzie Rejonowym w S., poprzez zobowiązanie pozwanej do usunięcia z wymienionej nieruchomości urządzeń elektro-energetycznych w postaci linii średniego napięcia 15 kV oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powodów kwoty 230 000 zł tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości za okres 10 lat, licząc od dnia wniesienia pozwu.

Ustalił, że powodowie na zasadach wspólności majątkowej są właścicielami nieruchomości składającej się z działki gruntu oznaczonej numerem ewidencyjnym 197, położonej w S. przy ul. O., objętej księgą wieczystą [...] prowadzoną w Sądzie Rejonowym w S. Powodowie stali się właścicielami tej nieruchomości na podstawie decyzji Prezydenta Miasta S. z dnia 1 czerwca 1998 r. Do 1998 r. powodowie byli użytkownikami wieczystymi nieruchomości, która została im oddana w użytkowanie wieczyste na podstawie umowy z dnia 29 stycznia 1976 r. W chwili objęcia przez powodów nieruchomości w posiadanie nie była ona zabudowana. W dniu 18 lutego 1976 r. powodowie otrzymali decyzję o pozwoleniu na budowę. W okresie od 1976 r. do 1979 r. powodowie wybudowali na tej działce jednorodzinny budynek mieszkalny.

Po rozpatrzeniu wniosku Zakładu Energetycznego W.-T., decyzją z dnia 14 stycznia 1976 r., Zarząd Miejski w S. zatwierdził plan realizacyjny remontu kapitalnego linii średniego napięcia 15 kV GPZ Zakłady [...] oraz budowy stacji transformatorowych. Decyzją nr .../76 z dnia 26 kwietnia 1976 r. Prezydent Miasta S., po rozpatrzeniu wniosku Zakładów Energetycznych Okręgu Centralnego Zakładu Energetycznego W.-T. w W., zezwolił na czasowe zajęcie nieruchomości położonych w S. na trasie projektowanych linii SN 15 kV GPZ-S. Zakłady [...] – ul. W., W., P., S., D., Ł. i C. – w celu budowy linii napowietrznej 15 kV oraz budowy stacji transformatorowych, zgodnie z decyzją nr 3/76 wydaną przez Zarząd Miejski

w S. Decyzja z dnia 26 kwietnia 1976 r. została wydana na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości (jedn. tekst: Dz.U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64, dalej – „u.z.t.w.n.”). W wykazie właścicieli, których grunty miały zostać zajęte w trakcie realizacji inwestycji, nie zostali ujęci ówcześni użytkownicy wieczystości działki oznaczonej numerem 197 – B. i E. małżonkowie J. Pismem z dnia 7 czerwca 1976 r., Urząd Miejski w S. powiadomił Zakład Energetyczny W.-T. w W., że decyzja z dnia 26 kwietnia 1976 r. jest prawomocna z wyjątkiem W. P., która złożyła od niej odwołanie.

Linia energetyczna biegnąca wzdłuż ulicy O. w S. została przebudowana w pierwszej połowie 1977 r. Linia ta od samego początku, od jej zaprojektowania, była częścią tzw. [...], tj. zespołu linii energetycznych położonych w południowej części miasta. Posadowienie urządzeń energetycznych na działce powodów było objęte decyzją z dnia 14 stycznia 1976 r. w przedmiocie zatwierdzenia remontu kapitalnego, jak i decyzją z dnia 26 kwietnia 1976 r. w przedmiocie zezwolenia na czasowe zajęcie nieruchomości. Lista właścicieli, których nieruchomości miały zostać zajęte na potrzeby przebudowy linii 15 kV, powstała najprawdopodobniej w innej dacie niż dzień wydania decyzji z dnia 26 kwietnia 1976 r. Najprawdopodobniej z tej przyczyny nie zostali na niej umieszczeni powodowie, ponieważ stali się oni użytkownikami wieczystymi dopiero w dniu 29 stycznia 1976 r.

W ramach prowadzonych w pierwszej połowie 1977 r. prac na działce powodów posadowiona została jedna z nóg słupa oporowo-naroznego. Nad działką powodów przebiega również fragment linii średniego napięcia 15 kV. W dniu 30 maja 1977 r. pracownicy Zakładu Energetycznego W. - T. Rejon Energetyczny S. dokonali protokolarnego sprawdzenia zgłoszonych do przyłączenia do sieci urządzeń elektrycznych. Pisemny protokół z tych czynności sporządzony został w dniu 26 czerwca 1977 r. Linia podlega standardowym zabiegom konserwacyjnym i eksploatacyjnym. Co pięć lat dokonywane są oględziny linii i na bieżąco usuwane są usterki. Od czasu budowy linii do 2009 r. poprzednicy prawni pozwanej spółki w sposób niezakłócony korzystali z działki powodów. Od około 2-3 lat powodowie nie wpuszczają na swoją posesję pracowników pozwanej. Z wniosku powodów toczyło się postępowanie administracyjne w przedmiocie nakazania demontażu linii elektroenergetycznej przebiegającej nad działką powodów. Wojewódzki Inspektor

Nadzoru Budowlanego w S. decyzją z dnia 19 grudnia 2002 r. uchylił decyzję Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego i odmówił wydania nakazu demontażu tej linii. Wyrokiem z dnia 9 października 2003 r. NSA w W. oddalił skargę małżonków J. na powyższą decyzję.

Z dniem 1 lipca 2007 r. nastąpił podział i wyodrębnienie do oddzielnych podmiotów sprzedaży energii elektrycznej (obróć) i jej dostarczania (dystrybucja). Umową z dnia 30 czerwca 2007 r. Zakład Energetyczny W.-T. w W. przeniósł na rzecz ZEW-T Dystrybucja Sp. z o.o. z siedzibą w W. przedsiębiorstwo sieciowe. W dniu 31 sierpnia 2010 r. Sąd Rejonowy w L. dokonał wpisu podmiotu PGE Dystrybucja Spółka Akcyjna z siedzibą w L. Z odpisu KRS wynika, że doszło do połączenia spółek i przeniesienia całego majątku przejmowanych spółek m.in. PGE Dystrybucja W.- T. Sp. z o.o. z siedzibą w W. na rzecz spółki przejmującej.

Według oceny Sądu pierwszej instancji, obie decyzje: z dnia 14 stycznia 1976 r. oraz z dnia 26 kwietnia 1976 r. dotyczyły odcinka linii energetycznej przebiegającej przez ul. O., mimo że nie została ona w nich wymieniona. Ponadto decyzja z dnia 26 kwietnia 1976 r. nie została doręczona powodom. Mimo to, jest ona prawomocna, a co za tym idzie obowiązują wynikające z niej skutki. Powodowie nie przedstawili żadnego orzeczenia (decyzji), mocą którego wymieniona decyzja zostałaby uchylona, stwierdzono jej nieważność albo bezskuteczność. Decyzja z dnia 26 kwietnia 1976 r. została wydana na podstawie art. 35 u.z.t.w.n., który przewiduje szczególny przypadek wyłączenia, co wiąże się z trwałością stanu, jaki decyzja stwarza, obejmując sobą każdorazowego właściciela nieruchomości, której dotyczy oraz każdorazowego przedsiębiorcę przesyłowego występującego w miejsce pierwotnego adresata decyzji. Powyższa decyzja, z której wynika zarówno uprawnienie wskazanych w nich podmiotów, do korzystania z cudzej nieruchomości, jak również ograniczenie zakresu uprawnień właściciela, jest prawomocna, a inwestycja została zrealizowana przy braku sprzeciwu powodów. Z tych względów decyzja jest wiążąca dla powodów. Pozwana zatem posiada tytuł prawny i tym samym jest uprawniona do przetrzymywania na nieruchomości powodów urządzeń elektroenergetycznych i ich eksploataowania.

Niezasadne było także żądanie zapłaty kwoty 230 000 zł skoro korzystanie przez pozwaną z części nieruchomości powodów odbywa się na podstawie

ważnego tytułu prawnego. Ponadto ze względu na uregulowanie zawarte w art. 36 ust. 1 u.z.t.w.n., przewidujące ustalenie odszkodowania na podstawie decyzji administracyjnej, dochodzenie roszczeń majątkowych na tej podstawie prawnej przed sądem powszechnym jest niedopuszczalne.

Niezależnie od powyższego, w ocenie Sądu pierwszej instancji, powództwo nie było zasadne, gdyż ustalone okoliczności uzasadniały przyjęcie, że służebność gruntowa odpowiadająca dzisiejszej treści służebności przesytu została nabyta przez zasiedzenie przez Skarb Państwa z dniem 30 maja 1987 r. Po przekształceniach przedsiębiorstwa państwowego Zakład Energetyczny W.-T. w W., to ograniczone prawo rzeczowe przysługuje obecnie pozwanej.

Apelacja powodów wniesiona od powyższego wyroku Sądu pierwszej instancji została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 28 lutego 2013 r., który podzielił ustalenia faktyczne i ich ocenę prawną Sądu Okręgowego. Za uzasadniony uznał jedynie zarzut naruszenia art. 292 i 352 k.c. przez przyjęcie, że służebność gruntowa odpowiadająca dzisiejszej treści służebności przesytu została nabyta przez zasiedzenie przez Skarb Państwa.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich, który zaskarżył go w całości. W ramach podstawy kasacyjnej z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. zarzucił naruszenie przepisów: art. 222 § 2 k.c. oraz art. 225 w zw. z art. 224 § 2 k.c., art. 35 ust. 1 u.z.t.w.n. oraz art. 16 § 1 k.p.a. W ramach podstawy kasacyjnej z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. zarzucił naruszenie przepisów: art. 2 § 3 k.p.c. w zw. z art. 7 i 10 Konstytucji RP i art. 385 k.p.c. Poza tym zarzucił, że zaskarżonym orzeczeniem naruszono konstytucyjne prawa do ochrony praw majątkowych, a w szczególności prawa własności gwarantowanego i chronionego na podstawie art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji RP. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sądy *meriti* zasadnie przyjęły - zgodnie ze stanowiskiem zajęтым w uchwale w składzie siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2014 r., III CZP 87/13 (Biul. SN 2014, nr 4, s. 9) oraz uchwale z dnia 20 stycznia 2010 r., III CZP 116/09 (OSNC-ZD 2010, nr 3, poz. 92) - że decyzja wydana na podstawie art. 35

ust. 1 u.z.t.w.n. jest tytułem prawnym dla przedsiębiorcy przesyłowego do stałego korzystania z wymienionej w tej decyzji nieruchomości. Skutkiem wydania tej decyzji jest trwale ograniczenie sposobu korzystania z własności nieruchomości, co mieści się w granicach szeroko rozumianego wywłaszczenia, będącego instytucją prawa publicznego. Instytucja uregulowana w art. 35 u.z.t.w.n. była bowiem uznana przez samego ustawodawcę za szczególny tryb wywłaszczania nieruchomości uregulowany szczegółowo w rozdziale 5 tej ustawy. Wydana na tej podstawie decyzja wkraczała w sferę stosunków cywilnoprawnych w tym sensie, że kształtowała ona treść prawa własności, zgodnie z art. 140 k.c. Nie powodowała powstania służebności w ścisłym tego słowa znaczeniu, gdyż skutki ograniczenia prawa własności różnią się od skutków prawnych wywołanych przez ustanowienie służebności. Z decyzji tej wynikają uprawnienia o charakterze administracyjnym czasami nazywane szczególną służebnością ustawową. Mimo uchylenia ustawy z dnia 12 marca 1958 r. – w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (jedn. tekst: Dz.U. z 1991 r. Nr 30, poz. 126) - wydane na podstawie art. 35 u.z.t.w.n. decyzje administracyjne wywołują nadal skutki prawne, obejmując sobą każdorazowego właściciela nieruchomości, której dotyczy oraz każdorazowego przedsiębiorcę przesyłowego wstępującego w miejsce pierwotnego adresata decyzji. Z art. 35 u.z.t.w.n. wynika, zarówno uprawnienie wskazanych w nim podmiotów do korzystania z cudzej nieruchomości, jak i trwale ograniczenie zakresu uprawnień osoby, która była właścicielem nieruchomości w chwili prowadzenia w stosunku do niej postępowania administracyjnego zakończonego wydaniem decyzji, ale i każdego kolejnego jej właściciela. W powołanej uchwale z dnia z dnia 8 kwietnia 2014 r., III CZP 87/13, wyjaśniono przy tym, że każde wywłaszczenie nieruchomości, następuje na rzecz Skarbu Państwa lub (obecnie) na rzecz jednostki samorządu terytorialnego, nie zaś bezpośrednio na rzecz podmiotu prawa prywatnego, nawet jeśli z powołaniem się na konieczność zrealizowania celu publicznego wnioskował on o wszczęcie procedury wywłaszczeniowej. Decyzja wydana na podstawie art. 35 ust. 1 u.z.t.w.n. odbierała część uprawnień właścicielskich oznaczonej nieruchomości. W zakresie tego ograniczenia, przedsiębiorca korzystający z urządzeń przesyłowych na cele działalności

gospodarczej uzyskiwał uprawnienie do korzystania z cudzej nieruchomości przez założenie i eksploatację urządzeń przesyłowych nie od wywłaszczonego właściciela nieruchomości, lecz od podmiotu, na rzecz którego możliwe było wywłaszczenie.

Ze względu na określony wyżej charakter (wywłaszczeniowy) decyzji wydawanej na podstawie art. 35 ust. 1 u.z.t.w.n. oraz jej skutki prawne (trwałe ograniczenie prawa własności skuteczne wobec kaźdoczesnego właściciela nieruchomości oraz nabycie wynikających z ustawy uprawnień przez przedsiębiorstwo przesyłowe) powinna ona od strony przedmiotowej wskazywać nieruchomość, której dotyczy. Ponadto stroną postępowania administracyjnego, którego przedmiotem było wydanie tej decyzji, powinien być właściciel (odpowiednio użytkownik wieczysty) nieruchomości. Zgodnie bowiem z art. 28 k.p.a., stroną w postępowaniu administracyjnym jest m.in. kaźdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie. Strona postępowania administracyjnego powinna również być wymieniona w decyzji, co jest jej obligatoryjnym elementem (art. 107 § 1 k.p.a.).

W uzasadnieniu skargi kasacyjnej trafnie wskazano, że decyzja administracyjna, która nie wymienia strony postępowania jest uważana za nieistniejącą. Nie dotyczy to jednak takiej sytuacji, w której w decyzji wskazane są strony, lecz nie wszystkie, które nimi być powinny. Pojęcie strony postępowania administracyjnego zasadniczo różni się od takiego samego pojęcia używanego w procedurze cywilnej, w której za stronę (uczestnika postępowania) można uznać tylko taki podmiot, który w tym charakterze występował w postępowaniu sądowym (por. uzasadnienie uchwały – zasady prawnej składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2010 r., III CZP 112/09, OSNC 2010, nr 7-8, poz. 98). Tymczasem stroną w postępowaniu administracyjnym, zgodnie z art. 28 k.p.a., jest kaźdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Pojęcie strony w postępowaniu administracyjnym, zarówno w orzecznictwie sądów administracyjnych oraz nauce prawa, budzi spory. Mimo to, niewątpliwie najbardziej odpowiada ono w procedurze cywilnej pojęciu zainteresowanego w sprawie występującemu w trybie postępowania nieprocesowego, którym jest kaźdy, czyich praw dotyczy wynik postępowania (art. 510 § 1 k.p.c.). Dopiero jednak po wezwaniu

zainteresowanego do udziału w sprawie otrzymuje on przymiot uczestnika postępowania. Inaczej jest jednak w postępowaniu administracyjnym, w którym przymiotu strony tego postępowania nie pozbawia nawet brak jej udziału w postępowaniu, jeżeli dotyczyło ono jej interesu prawnego lub obowiązku, o których mowa w art. 28 k.p.a. W razie wydania decyzji administracyjnej o charakterze merytorycznym stronie, która nie wzięła udziału w postępowaniu przysługuje prawo żądania wznowienia postępowania administracyjnego, zgodnie bowiem z art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a., niezawiniony brak udziału w postępowaniu administracyjnym jest jedną z podstaw usprawiedliwiających wznowienie postępowania (por. wyrok NSA w Gdańsku z dnia 7 lutego 2001 r., II SA/Gd 2258/98, nie publ.).

Uwzględniając powyższe okoliczności, że decyzja administracyjna z dnia 26 kwietnia 1976 r., wydana na podstawie art. 35 ust. 1 u.z.t.w.n., nie wskazywała powodów jako strony postępowania administracyjnego zakończonego wydaniem tej decyzji oraz nie została ona doręczona powodom nie przesądzały o tym, iż powodowie nie mieli statusu strony tego postępowania w rozumieniu art. 28 k.p.a., a w konsekwencji, że decyzja ta nie spowodowała wobec nich konsekwencji wynikających z przepisów u.z.t.w.n. w postaci trwałego ograniczenia ich prawa użytkowania wieczystego przekształconego później w prawo własności i nabycia przez poprzedników prawnych pozwanej, a następnie przez pozwaną skutecznego wobec powodów tytułu prawnego do korzystania z ich nieruchomości. Byłoby tak wówczas, gdyby powołana wyżej decyzja swoim zakresem przedmiotowym obejmowała również nieruchomość powodów.

Nie ma przepisu, który wprost regulowałby kwestię związania sądu powszechnego decyzją administracyjną. W uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2007 r., III CZP 46/07 (OSNC 2008, nr 3, poz. 30) – dotyczącej związania sądu powszechnego skutkami ostatecznej decyzji administracyjnej - wyjaśniono, że zasada uwzględniania przez sądy powszechne skutków prawnych orzeczeń organów administracyjnych, ma swe źródło w prawnym rozgraniczeniu drogi sądowej i administracyjnej, czego wyrazem są art. 2 § 3 i art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. oraz art. 16 i 97 § 1 pkt 4 k.p.a., a pod rządami Konstytucji także w idei podziału władz (art. 10) oraz działania organów władzy

publicznej na podstawie i w granicach prawa (art. 7). Wynikająca z art. 16 k.p.a. zasada trwałości decyzji administracyjnej oznacza, że jej uchylenie lub zmiana, stwierdzenie jej nieważności oraz wznowienie postępowania mogą nastąpić tylko w przypadkach wskazanych w przepisach k.p.a. lub w ustawach szczególnych. Dopóki to nie nastąpi, dopóty sądy powszechne są związane treścią osnowy decyzji administracyjnej.

Związanie sądów skutkami ostatecznych decyzji administracyjnych dotyczy także ich zakresu przedmiotowego. Jeżeli więc sąd w sprawie cywilnej ustala zakres związania ostateczną decyzją administracyjną, to przedmiotem badania nie jest, jaki powinien być prawidłowy zakres przedmiotowy rozstrzygnięcia określoną decyzją administracyjną, lecz jaki był faktyczny zakres tego rozstrzygnięcia. Postępowanie dowodowe przed sądem powszechnym ze względu na konieczność ścisłego przestrzegania rozróżnienia spraw przynależnych do drogi sądowej od spraw rozstrzyganych w drodze postępowania administracyjnego nie może zmierzać do jakiegokolwiek modyfikacji treści ostatecznej decyzji administracyjnej, w tym poprzez uzupełnienie jej zakresu przedmiotowego.

Ostateczna decyzja wywłaszczeniowa wydana na podstawie art. 35 u.z.t.w.n., dla wywołania przewidzianych tą ustawą skutków prawnych w postaci trwałego ograniczenia prawa własności musi określać nieruchomość, której dotyczy. Względ na konstytucyjną ochronę praw majątkowych wyrażoną w art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, uzasadnia rygorystyczne wymagania dotyczące tego aspektu treści decyzji administracyjnej o charakterze wywłaszczeniowym. W razie wydania takiej decyzji z niedokładnym określeniem nieruchomości, której dotyczy, ustalenie jej zakresu przedmiotowego może nastąpić przy wykorzystaniu innych elementów zawartych w treści tej decyzji, w tym dotyczących wymienionych w decyzji stron tego postępowania, o ile pozwala to na jednoznaczne przyporządkowanie nieruchomości wymienionym w decyzji stronom postępowania administracyjnego będących właścicielami lub użytkownikami wieczystymi określonych nieruchomości. Uwzględniając powyższe należy zwrócić uwagę na to, że decyzja administracyjna z dnia 26 kwietnia 1976 r. nie wymieniała nieruchomości powodów za pomocą takich określeń, jak jej położenie administracyjne (ulica i jej numer), numeru działki geodezyjnej, czy jej oznaczenia w księdze wieczystej. Ponadto decyzja ta

wymieniała wprost określone nieruchomości przez podanie ich położenia administracyjnego i nazwisk ich właścicieli (ewentualnie użytkowników wieczystych). W tych okolicznościach analiza treści osnowy decyzji administracyjnej jednoznacznie wskazuje, że zakres przedmiotowy tej decyzji nie obejmował nieruchomości powodów, którzy ponadto nie zostali ujęci jako strony postępowania administracyjnego. O tym, że powołana wyżej decyzja nie obejmowała nieruchomości powodów dodatkowo może świadczyć podana przez Sąd drugiej instancji prawdopodobna przyczyna pominięcia nieruchomości powodów w decyzji administracyjnej, tj. to, że powodowie stali się jej użytkownikami wieczystymi już po wydaniu decyzji z dnia 14 stycznia 1976 r. w przedmiocie zatwierdzenia remontu kapitalnego linii elektroenergetycznej. Mylne wyobrażenie organu administracyjnego o stanie prawnym tej nieruchomości na chwilę wydania decyzji z dnia 26 kwietnia 1976 r. polegające na niewiedzy o tym, że w stosunku do nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa ustanowiono prawo użytkowania wieczystego na rzecz powodów, mogło wyjaśniać przyczynę pominięcia w decyzji tej nieruchomości, w stosunku do której nie zachodziłaby potrzeba dokonywania wywłaszczenia w trybie przewidzianym w art. 35 u.z.t.w.n. Dodać należy, że dla ustalenia zakresu przedmiotowego decyzji administracyjnej nie ma jakiegokolwiek doniosłości prawnej okoliczność – którą powołał w swych rozważaniach Sąd Apelacyjny - iż powodowie byli bierni podczas wnoszenia na ich nieruchomości urządzeń elektroenergetycznych przez poprzednika prawnego pozwanej.

Uwzględniając powyższe, uzasadnione są zarzuty naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 35 ust. 1 u.z.t.w.n. przez błędną jego wykładnię polegającą na przyjęciu, że decyzja wydana na tej podstawie prawnej mogła wywołać skutki określone w tej ustawie polegające na trwałym ograniczeniu prawa własności (odpowiednio prawa użytkowania wieczystego) w stosunku do nieruchomości, która nie została wskazana w tej decyzji oraz nie wymieniała aktualnego w chwili jej wydania właściciela (odpowiednio użytkownika wieczystego) tej nieruchomości. Uzasadniony jest także zarzut naruszenia art. 16 § 1 k.p.a. w następstwie jego niezastosowania w odniesieniu do ostatecznej decyzji Prezydenta Miasta S. z dnia 26 kwietnia 1976 r. i nieuwzględnienia ograniczonego zakresu

przedmiotowego wynikającego z treści tej decyzji. Ponadto uzasadniony jest także zarzut naruszenia art. 2 § 3 k.p.c. w zw. z art. 7 i 10 Konstytucji RP wskutek nieuwzględnienia przez Sąd drugiej instancji wynikającego z tych przepisów ograniczenia możliwości rozstrzygnięcia przez sąd powszechny spraw przekazanych na drogę postępowania administracyjnego, co doprowadziło, wskutek przeprowadzonego postępowania dowodowego, do uzupełniania przedmiotowego rozstrzygnięcia zawartego w ostatecznej decyzji administracyjnej o nieruchomości powodów. W następstwie tych uchybień doszło także do naruszenia art. 222 § 2 oraz art. 225 w zw. z art. 224 § 2 k.c. na skutek przyjęcia, iż zastosowanie w sprawie tych przepisów jest wyłączone przez to, tylko że pozwana ma skuteczne wobec powodów uprawnienie do korzystania z ich nieruchomości, a zarazem w tych granicach prawo własności powodów jest ograniczone na podstawie ostatecznej decyzji administracyjnej z dnia 26 kwietnia 1976 r. Skutkiem naruszenia tych przepisów było także naruszenie konstytucyjnie chronionego prawa majątkowego, tj. prawa własności (art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji RP).

Z tych względów, że skarga kasacyjna była oparta na uzasadnionej podstawie prawnej, Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. oraz art. 108 § 2 w zw. z art. 391 i 398²¹ k.p.c.